

PLF-mytt

PERSON- och LOKALHISTORISKT FORSKARCENTRUM OSKARSHAMN

Ordföranden har ordet

Får åter tacka för förtroendet efter blivit omvald till ordf för PLF 1 år framåt !

Men det är tack vare **ALLA** medarbetare i **styrelse- och föreningen** som gör att allt blir bra, alla med sina unika kunskaper, som finns här i Oskarshamn men även medlemmar som på olika sätt bidrar med brev och forskningsresultat, inmatningar till Databasen m. m. **Tack till Er ALLA !**

Årsmötets protokoll finner Ni på sidan 3 och 4 här i PLF-Nytt detta nummer, men även på PLF:s hemsida. Se adress **come.to/plf**.

Tyvärr kunde ej vår bokade föreläsare om **Salpetersjuderi** och dess verksamhet komma till årsmötet, på grund av sjukdom, men genom en lyhörd Folke Ljung, Oskarshamn bjöds årsmötets deltagare på soft dragspelsmusik. Makarna Ljung har en son, Peter, som ofta syns i TV-rutan i program som pianist från lättare underhållning till klassisk musik.

Med glädje konstaterar vi att många svar kommit in på Sam Blixt enkät. De flesta tyckte att vi skulle utvidga vårt arbete med lokalhistorisk forskning. Vi ligger nu i startgroparna, där olika projektgrupper kommer arbeta med detta.

En grupp leds av Britt-Maria Ekstrand och Dagmar Svensson. Deltagarna där läser ur **boupp-teckningar** från **Handbörds härad**, något som gör att de som söker sina rötter i detta område får en större möjlighet att söka efter familjens sammansättning eller kanske om familjen flyttat från sin bygd genom adoptioner eller skingrats av olika orsaker, så kan de ändå kan forska vidare.

Antikvarie fil lic Peter Danielsson historieforskare, som arbetar på **Kalmar Läns Museum**, blev invald som suppleant i styrelsen. Han kommer att råda oss hur vi skall gå tillväga.

Jag själv kommer via **studieförbunden** att gå ut för att ge information till olika grupper, som vill komma igång med dokumentation av sin bygd.

Fagerhults hembygdsförening, Högsby kommun har kallat in mig för de önskar komma igång med bydokumentationer.

En annan grupp har anmält sitt intresse att arbeta med projekt **"Namn åt de döda"**.

Allt detta kan bildas i hela vårt län och land, men skall då **anmälas till Ordföranden för PLF** för vidare information och ett villkor är att vi får tillbaka Er dokumentation till Databasen, så att ett utbyte med andra grupper kan ske.

Nästa föreningsmöte 3/5-03 skall förläggas till Mönsterås och även vara i form av en anbytaretag upplagt lika med Högsby förra året.

Hembygdsföreningen Mönsterås, som serverar kaffe till en kostnad av 25:-, får behålla eventuellt överskott i kaffekassan.

Peter Danielsson som vi nämnde ovan, kommer berätta om sin forskning över Boställe- och Fältväbelboställe. Vi kommer också bli guide i **Mönsterås hembygdsmuseum**. En rik dag med andra ord. Se annons nästa sida!

Sprid detta till släkt och vänner med sina rötter i Mönsterås!

Välkomna 3/5-03

Christina Dannesäter.

Föreningsmöte

Välkomna till Mönsterås den 3 maj

Anbyten

Kallelse

**PLF i Oskarshamn håller föreningsmöte
i Hembygdsgården Mönsterås
lördagen den 3 maj 2003 kl. 10.00**

Mötesförhandlingar

”Sålunda synt och befunnit”

Antikvarierna Magdalena Jonsson och Peter Danielsson berättar om militära bostäder.

Anbyten

Kaffe och fralla 25:-

Behållningen går till Mönsterås hembygdsförening

Möjligheter till guidad tur i Mönsterås hembygdsmuseum
med bl.a. intakt apotek och läkarmottagning från 1940-talet.

PLF:s styrelse och uppdrag under verksamhetsåret 2002/2003

Namn	Uppdrag	Telefon	E-post
Christina Dannesäter	ordförande	0491 - 240 47	gillberga@hogsby.se
Anders Thunberg	v. ordförande	0491 - 76 64 11	ahthunberg@hotmail.com
Maj Holm	sekreterare	0491-154 93	majviolah@ebrevet.nu
John-Olof Dillström	kassör	0491 - 919 22	
Sam Blixt	dataansvarig	0491 - 151 28	sam.blixt@telia.com
Britt Maria Ekstrand	ansvarig för brevfrågor	0491 - 186 55	bm.ekstrand@telia.com
Anders Rotvikier	materielfrågor	0491 - 620 11	anders.rotvikier@telia.com
Jan-Christer Dahl	styrelseledamot	0491 - 185 11	jcdahl@telia.com
Ingvar Karlsson	styrelseledamot	0491 - 180 22	ikn@telia.com
Edith Karlsson	styrelseledamot	0491-930 14	gote_edith@privat.utfors.se/
Peter Danielsson	suppleant	0470-831 29	
Gösta Wahlborg	suppleant	0491-773 23	
Evald Pettersson	valberedning		
Sven-Åke Fogelqvist	valberedning	0491-138 83	
Dagmar Svensson	valberedning		

PLF-nytt, medlemstidning för Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn.

Utkommer fyra gånger per år. Upplaga 1300 exemplar.

Manus till artiklar och andra skriftliga bidrag sändes till

PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

eller E-postadress: anders.0491766411@telia.com

PLF har numera också en hemsida. Du kan enklast nå den genom adressen **come.to/plf**.

Bidrag kan också sändas till e-postadress: **plf.oskarshamn@telia.com**

Utdrag ur artiklar får göras med angivande av källa och författare.

PLF-nytt nr 66 utkommer den 13/8 2003.

I redaktionen: Anders Thunberg (ansvarig utgivare), Curt Holm och Maj Holm.

Protokoll fört vid årsmöte

i logelokalen lördagen den 15 februari 2003 i närvaro av 33 personer

§1. Mötets öppnande

Vice ordföranden Anders Thunberg öppnade mötet och hälsade de närvarande välkomna.

§2. Val av ordförande att leda dagens möte

Till ordförande att leda dagens möte valdes Gösta Nordenbrink.

§3. Val av sekreterare för mötet

Till sekreterare för mötet valdes Maj Holm.

§4. Val av två protokolljusterare tillika rösträknare

Till protokolljusterare tillika rösträknare valdes Dagmar Svensson och Britta Nyquist.

§5. Godkännande av dagordningen

Dagordningen, som var införd i PLF-nytt januari 2003, godkändes. Bil.1.

§6. Godkännande av kallelsen till mötet

Kallelse hade skett i laga ordning och godkändes.

§7. Styrelsens verksamhetsberättelse för 2002

Verksamhetsberättelsen var införd i PLF-nytt januari 2003 och hade därför kunnat läsas av samtliga närvarande, varför den inte föredrogs. Bil. 2

§8. Avgående styrelsens förslag och framställningar

a) Bildande av en kommitté, som i huvudsak skall arbeta med lokalhistorisk forskning. Sam Blixt gav de församlade en inblick i hur en sådan kommitté kan arbeta. Det blev ingen diskussion i ämnet, utan frågan hänvisades till styrelsen för beslut.

b) Uppföljning av enkät i PLF-nytt januari 2003. Enkäten, som har 19 frågor, har t.o.m i dag besvarats av 293 medlemmar, men svar kommer fortfarande i jämn ström. Sam Blixt belyste de olika svaren. 90% av de svarande säger sig inte besöka medlemsmötena ofta och nästa svar ger vid handen att de har för långt till mötena. De flesta är intresserade av såväl historia som lokalhistoria. 53% vill att PLF skall verka för mer lokalhistorisk forskning, medan 3% svarar nej och 40% svarade "vet ej" i samma fråga. Till frågan om föreningen skall ha en särskild sektion för lokalhistorisk forskning svara 20% ja, 13% nej och 60% "vet ej". Att bygga ut databasen för 1900-talet svarade 89% ja till, vilket säkert hänger ihop med att så gott som lika många har tillgång till internet. Resultatet av enkäten kommer att redogöras för i kommande PLF-nytt.

§9. Bokslut för 2002, fastställande av resultat- och balansräkning.

Resultat- och balansräkning fastställdes och lades till

handlingarna. Bil. 3.

§10. Revisorernas berättelse

Ingen av revisorerna var närvarande, varför kassören J.-O. Dillström föredrog revisionsberättelsen, som lades till handlingarna. Bil.4

§11. Ansvarsfrihet för styrelsen

Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för det gångna året.

§12. Fastställande av årsavgift för 2004.

Årsavgiften för 2003 är 100 kronor för enskilda samt 150 kronor för föreningar. Två olika förslag gjordes, det ena att oförändrad avgift skall utgå och det andra en höjning till 125 kronor. Mötet beslutade att behålla årsavgifterna oförändrade för 2004.

§13. Fastställande av tidsplan för möten m.m. under kommande verksamhetsår

Tidsplanen, som var införd i PLF-nytt januari 2003, fastställdes. Bil.1

§14. Fastställande av budget för 2003

En frågeställare undrade, varför intäkter av CD-skivor budgeterades till 20 000 kronor mot endast 4 000 kronor förra året. Sam Blixt förklarade, att PLF:s databasskiva kan bli färdig i höst och att man då kan förvänta sig en större intäkt. Frågeställaren nöjde sig med svaret, varefter budgeten för 2003 fastställdes. Bil. 5

§15. Motioner

Inga motioner hade kommit in.

§16. Val

a) Christina Dannesäter omvaldes till ordförande för ett år.

b) Anders Thunberg omvaldes till vice ordförande för ett år.

c) Ledamöter till styrelsen

Edith Carlsson fyllnadsvaldes som ordinarie styrelseledamot för ett år. Ersätter E. Svensson, som lämnat styrelsen under mandatperioden.

Britt Maria Ekstrand omvaldes för 2 år

Sam Blixt omvaldes för 2 år

John-Olof Dillström omvaldes för 2 år

Anders Rotviker kvarstår sedan förra året

Ingvar Karlsson kvarstår sedan förra året

Jan-Christer Dahl kvarstår sedan förra året

d) Suppleanter till Styrelsen

Peter Danielsson nyval för 2 år. Ersätter Curt Holm, som avböjt omval.

Gösta Wahlborg nyval för 2 år. Ersätter Roger Axelsson

Maj Holm kvarstår sedan förra året

e) Två revisorer, varav en sammankallande samt en suppleant

Gun Sternersson omvaldes för 1 år, sammankallande

Ulla Yngve omvaldes för 1 år

Allan Bladh omvaldes för 1 år, suppleant

f) Tre medlemmar till ordinarie valberedare, varav en sammankallande

Evald Pettersson nyval för 1 år

Sven-Åke Fogelqvist nyval för 1 år

Dagmar Svensson nyval för 1 år

Dessa tre ersätter Magnus Ekstrand, som avböjt omval, L-O.Löfqvist, som avled 1 jan. 2003 och Gun Mauritzon, som avböjt omval.

g) Tre ombud till riksstämman i Ronneby 23-24 augusti

Britt Maria Ekstrand, Ingvar Karlsson och Jan-Christer Dahl valdes som ombud till riksstämman i Ronneby.

§17 Övriga frågor

Sam vädjade till medlemmarna att hjälpa till med läsning, tolkning och inmatning av uppgifter från kyrkoböcker och andra handlingar. Frivilliga krafter behövs även för kontroll av redan inmatade uppgifter. Styrelsen fick i uppdrag av mötet, att medverka till att bilda en grupp, som tar sig an projektet "Namn åt de döda" från 1940-talet och framåt.

§18. Avslutning

Anders Thunberg avslutade årsmötet och tackade Gösta Nordenbrink för hans välvilja att ställa upp som ordförande. Tack fick också närvarande medlemmar för visat intresse. Magnus Ekstrand avtackades med blommor för mångårigt arbete i valberedningen.

Vid protokollet: Maj Holm

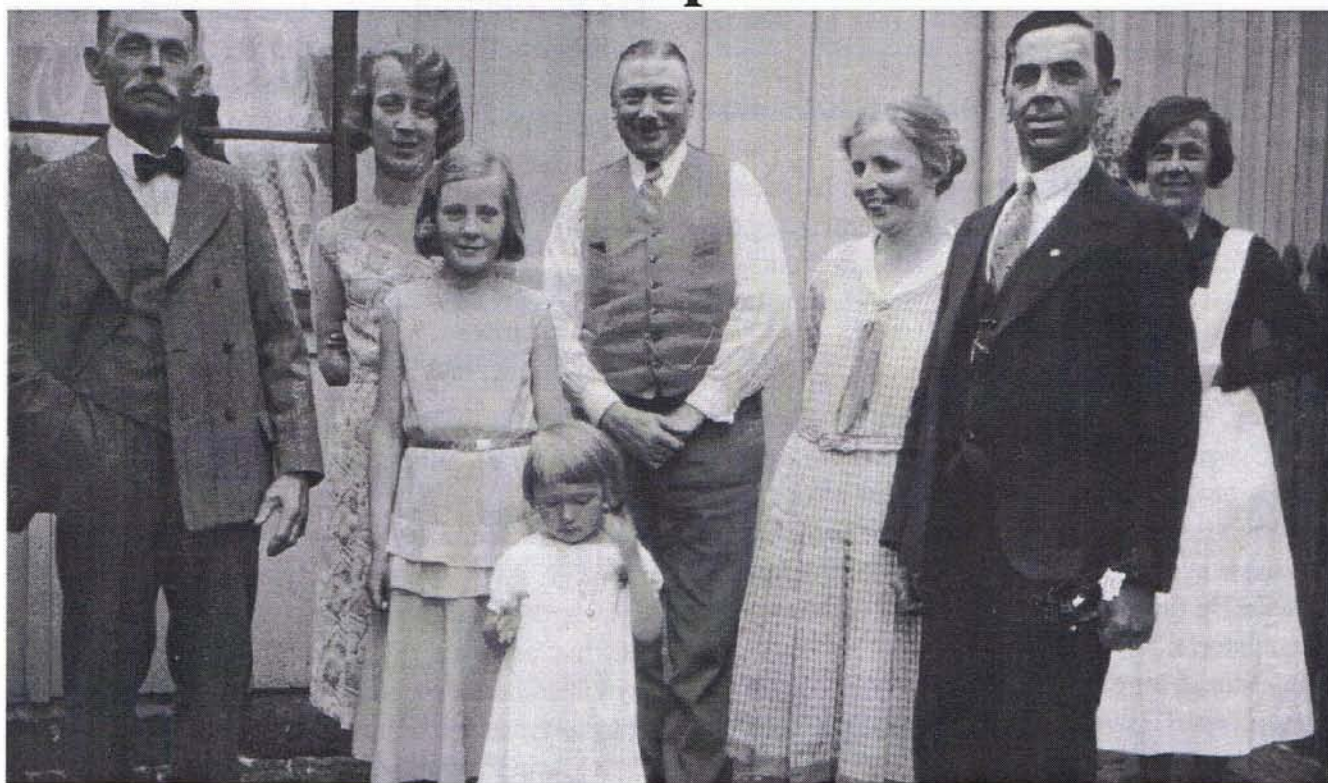
Justeras:

Gösta Nordenbrink

Britta Nyquist

Dagmar Svensson

Vilka finns på bilden?

Bilden är sannolikt tagen på Rotorpsvägen 6, Halmstad, troligen i början på 1940-talet. Mannen längst till vänster är Asp/Asprot senior, tidigare militär. Han var en stilig man med fina manér som troligen härstammade från Oskarshamn eller Västervik. Sonen, Gustav Asprot är den mörke mannen längst till höger. På sin vänstra sida har Gustav hustrun Elsa, f. Magnusson, och till höger

om sig, en mörk kvinna och en förmodad syster. Personerna mellan herrarna Asprot är troligen från Oskarshamn eller Västervik. Släkten där har under 40-50-talet avsänt minst 28 bevarade vykort från sin hemtrakt. Alla med olika vyer. Några i färg men de flesta i svart-vitt.

Kan du identifiera personerna så kontakta Sam Blixt.

Läsövning

Utmärkelsehäftet Memorial

Med mottagande af mig gifna
Respectus Andres den 26de Sept^{em}
September, nämnde Camteins be-
skut, grundat på fröga Resolutionen
den 16 Maj 1816 om utläggning af
en del gjorda intäkterna på Må-
kerås Rökning, mellan det fundera
och som jag var i frukun af
famn i förordningen Resolution, Cam-
teins beslut, samt från 2de Junij
medan Wästerströms & hvar af
Lasterifering, ut mig oavslut
kunna med förhållande hvar till
jag utdömt blifvit, från
varför en ädvinthet ~~Lasterifering~~ en
sälva, det dessa handlingar blifvit
min tillstånd, ut som jag
i likn ädvinthet utgör gamla
förföring, från min jag, från
Laster ut som min utgång skul
hvar till jag utdömt, marknad
hvar till min utdömt an det Camteins
i Calmar, samt från Myr till

VENINGEHULTROTEN UNDER 1600-TALET.

Med hjälp av Gunnar Källenius samlade material från 1600-talet såsom jordeböcker, mantalslängder, kyrkoböcker, domböcker m.m. har vi försökt ge en trovärdig men långt ifrån fullständig bild av vilka människor, som levde och bodde på gårdarna i Veningehult på 1600-talet.

Roten bestod av två gårdar:

Veningehult nr 1 1/1 mtl arv och eget (aoe), senare krono (kr),

Veningehult nr 2 1/1 mtl frälse (fr).

Namnet skrevs 1425 Hwinninghahult och Hwyingaehult 1500.

Gårdarna redovisas i Döderhults socken, men vissa år i Mörlunda socken, Aspelands härad.

Ägare

1425 överlät Gjurd Matsson (Stjärna) gårdarna till sin son Erik. Gjurd avstod också sin största bryggpanna som stod i Veningehult. 1494 skiftades arv efter Märta Hemmingsdotter, varvid en hälft samt Flathult tillföll Birgitta Jönsdotter (Högsrumsätten), gift med Måns Jonsson.

Redan 1500 bytte gårdarna ägare, då Bengta Bengtsdotter (Fly-ätten) sålde en gård, som räntar 4 pund smör och 6 örtugar pn, till Nils Klasson (Sparre av Ellinge). Ida Månsdotter i Torp, Skrukeby socken, änka efter Lars Tyste bytte och sålde bort jord i Veningehult och Flathult, vilka tillsammans räntar 6 pund smör, till biskop Hans Brask mot jord i Regna socken, Östergötland, och mellangift i pengar. Denna transaktion skedde 1523. Gustav I hade 1531 en gård, som tillhört biskop Hans Brasks köpgods. Vidare hade Gustav I 1538-1541 en gård, som hade åker till 7 spannländ, ängbol till 12 lass hö, en halv bistock, lösfiske i Hueningsjö (nu Hulstsjön), ett halvt ålverke i Hweningzbäck (nu Kvarnbäcken). 1553 ärvde Margareta Pedersdotter (Bielke) en gård, som räntar 4 pund smör och ½ öre tunnepn, vid arvskifte efter föräldrarna Peder Turesson (Bielke) och Karin Nilsdotter (Sparre av Ellinge), båda döda 1520, och systemen Anna Pedersdotter, död 1551. Vid förnyat arvskifte 1559, då Margareta var död, tillföll gården hennes barn.

Veningehult nr 1 drogs in till kronan 1599 och ingår därefter i hertig Johans arv- och egetgods. Efter hertigens död 1618 ärvdes en del av hans gårdar av kusinen hertig Carl Philip, Gustav II Adolfs bror, och andra av kungen själv. Dessa gårdar förvaltas i fortsättningen som kronogods och i stor utsträckning till att underhålla soldater. Veningehult nr 1 är från 1660 boställe för

regementsprästen. Veningehult nr 2 ägdes 1562 av Peder Axelsson Banér (död 1565). Hans broder Sten Axelsson förlorade liv och gods vid "Linköpings blodbad" 1600. Gården drogs in som förbrutet gods till kronan 1599, men förlänades till Sten Banérs brorson Per Banér (död 1644), sedan denne räddat livet på Gustav II Adolf vid Vittsjö 1613. Nästa ägare var system Sigrid Banér (död 1669 og) och efter henne ägdes Veningehult nr 2 av kungl. rådet Bengt Horn (död 1678), som var gift med Ingeborg Banér. Gården ärvdes av överstelöjtnanten Christer Horn, som sålde den till Märta Zelow för 1200 daler KMT.

"Kapitän Linnart Strähle" disponerade gården å sin svågers vägnar 1692. Denne svåger var rimligtvis Märta Zelows man.

Vid reduktionen drogs Veningehult nr 2 in till kronan 1696, men återlämnades i början av 1700-talet för överskott i köpegodsräkning. Gården såldes 1711 till jägmästare Anders Löfberg.

VENINGEHULT nr 1 1/1 mtl aoe

Brukare och regementspräster

Vid 1600-talets början brukades Veningehult nr 1 av bonden och ryttaren vid Johan Abels fana, Per Andersson. Under åren 1615-1617 förekom både Per och gamle Per på gården. Kanske hade ett generationsskifte skett, då nästa bonde hette Per Persson, som jämte sin hustru brukar gården till 1626. Jon omnämns 1617, men om honom finns inga övriga uppgifter. Olof finns med i någon längd 1619 och betalade gårdens tionde 1620. Han kan möjligen vara identisk med den gamle knekten Olof, som förmodligen delade jordbruket med Per Persson.

Överste David Drummond avlönades 1624 till en del med räntor från Veningehult nr 1.

Bonden Hemming övertog driften på gården 1626. Hans hushåll omfattades av tre personer 1628-1629, då även Ingegerd, kanske änka efter någon av de tidigare bönderna, bodde där. Under 15 år från 1630 hade Hemming en dräng samt under en kortare tid legopigan Ingeborg Olofsdotter.

Gården förmedlades till ½ mtl 1635. Hemming har blivit gammal och värkbruten. Vid utskrivning 1639 angavs han vara ofärdig. Samma år kom Per Persson med hustru och dotter till Veningehult för att efterträda Hemming. I sjutton år brukade Per gården och under de sista åtta åren tillsammans med Sven Persson. Frågan är, om Sven var Persson, bror eller kanske måg. I

början av 1640-talet omfattades Pers familj av man, hustru, dotter och måg. En dräng fanns med i mantalslängden för 1648. Även Sven har hustru och dräng.

Per Persson hade en halvbror, Erik, som 1641 antecknades som försvunnen sedan åtta år tillbaka. Per blev misstänkt för att ha haft något med denna händelse att göra, men svor sig fri vid tinget. Hans edsmän var bl.a. Jöns i Stensjö, Per Larsson i Hycklinge och döve Nils i Klemna.

Jordbruket drevs 1658-1659 av Håkan Olofsson med Olof Larsson som dräng. Elisabeth Olofsdotter bodde då också på gården. Men Per Persson förekommer i olika handlingar fram till sin död 1660.

Samma år som Per dog blev Veningehult som tidigare nämnts boställe för regementsprästen.

Prästen Olof Roselius flyttade in samtidigt med bonden Nils Svensson. Prästerna brukade som regel endast en del av jorden, varför gården under tre år sköttes till "halvnad" av Sven Svensson i Dövestad, men under det tredje året endast till en åttondel. Därefter hjälpte Håkan i Träthult och dennes hustru till med jordbruket under nästkommande fem år. Håkan hade förmodligen gift sig med Karin, sedan Per avlidit.

Olof Roselius, som 1675 blev kyrkoherde i Smedby, efterträddes av sin bror, *Gabriel Roselius*. Herr Gabriel var gift och hade en dräng eller tjänare vid namn *Elias Månsson* samt en piga. Bonde på gården var *Olof Persson*, som till sin hjälp hade hustru och piga.

Veningehult nr 1 förmedlades enligt 1684 års militiekommission till $\frac{3}{4}$ både i vissa och ovissa skatter och 1687 till $\frac{1}{4}$ militiehemman. Sistnämnda år flyttade *Daniel Jonsson* med sin hustru till gården.

När regementsprästen *Jacob Mörling* efterträdde Roselius bodde dessutom *Hemming Svensson* där. Mantalslängden för 1684 visar, att hustru Karin också bodde här, men kunde på grund av sin fattigdom inte betala mantalsräntan.

Redan 1693 var det dags för en ny brukare, nämligen *Erik Andersson*.

Jacob Mörling blev 1696 kyrkoherde i Mörlunda och efterträddes av *Per Wigius*, som under några år hade halvnadskontrakt med bonden *Nils Månsson* i Äshult. Enligt tingsprotokoll från 1700 fanns även *Gabriel Olsson* på gården, men Wigius drev honom från Veningehult för hans "orolighet". 1699 brukades gården av *Per Nilsson* med hustru och piga. Även *Per Wigius* var gift samt hade både dräng och piga.

Knektar och ryttare

Många namn på militärer förekommer i handlingarna som rör Veningehult nr 1. Tidigare har nämnts *Per Andersson*, som tillhörde Johan Abels fana vid Smålands ryttare och står i rullorna 1604-1605. Anteckning från 1617 visar, att Veningehult nr 1 var ett av de hemmanen, som svarade för löner till knektar i kapten Herman Wrangels kompani.

Olof i Veningehult var en av knektarna, som var gamla och hade frihet 1619. Även överste David Drummond avlönades delvis med gårdens räntor. I utskrivningslängd för rote 1 fanns 1630 och 1633 rotemästare *Hemming* med, men han anses "gammal och förlamad" 1635, då han lider av värk. Enligt militärräkning 1640 hade knekten *Per Håkansson* i Aron Korres kompani en lön på 2 daler och 8 öre. Denne *Per Håkansson* arbetade i garnison i Kalmar samma år med Anders Stempels kompani. 1643 anges gården vara under båtsmanshållet, men några namn på båtsmän har inte hittats i några längder.

Regements- och provinsialräkenskaperna för 1648 och 1649 säger, att sergeant *Sven* i Glabo tillhörande kapten Taubes kompani erhöll lön från Veningehult. 1644 och 1650 noterades för gården "På löjtnants lön" samt även "två korpraler".

I mantalslängd för 1654 finns antecknat, att fältväbel *Sven Persson* är på tjänst. Officeren *Sven Pålsson* bodde på gården 1655 med hustru, dräng och piga. De följande åren avlönades även knektar. Veningehult nr 1 tilldelades infanteriet 1658 och blev så småningom regementsprästboställe. Militären *Per Amundson* fanns på gården enligt mantalsregister 1686.

Ur domböckerna

Enligt tingsprotokoll fanns i Veningehult 1596 en man vid namn *Simon* och 1600 var *Per Andersson* part i ett mål rörande arv av fyra svin.

Tingsprotokoll Stranda härad 8 jan 1620

Carl Oxenstiernas tjänare *Torsten Håkansson* lägrade för tre år sedan *Pers* hustru i Veningehult, enfalt hor, vilket han bötdade för. Nu har han tagit henne igen, vilket han bekände. Dömdes efter 3. Mosebok 20. kap (dödsstraff), "men nåden om straffet står till Gud och höga överheten".

Tingsprotokoll Stranda härad 30 sept 1629

Hemming i Veningehult, kronobonde, har lägrat sin legopiga, *Ingeborg Olofsdotter*. Härtill nekade de inte utan bekände sin synd godvilligen inför rätten.

Hemmings hustru bad för sin man. Efter deras egen bekännelse kunde de gode män för rätta icke fria dem för enfalt hor, som står i 3. Mosebok 20. kap – den som driver hor skall döden dö, men nåden är skjuten till den kungl. hovrättens förklaring i Stockholm, vad nåder som kan vederfaras.

Tingsprotokoll Stranda härad 30 september 1659 i Mönsterås

Elisabeth Olofsdotter i Veningehult, mö, besoven av drängen Olof Larsson, ibidem, är nu sventjänare i (Danmark?) bekände. Hennes husbonde Herr Per i Mönsterås sade, att Per (Swart) i Malghult och Håkan i Veningehult har bekänt detta vara sant. Dömd till böter 20 daler.

Tingsprotokoll Stranda härad 25 juni 1678

Per i Veningehult är död liksom även hustru Karin och barnen bor utfattiga i sockenstugan, vilket meddelas. Detta visar, förutom det tragiska i båda föräldrarnas död, som ställer barnen utan hjälp och försörjning, att socknen hade ett ansvar i sådana fall, även om man inte kan utesluta att det innebar hårda villkor för barnen.

Prästerskapet på Veningehult är värt sitt eget kapitel, vilket i stort sett skulle komma att bestå av en serie utdrag ur tingsprotokollen, som t.ex. nedanstående.

Tingsprotokoll Stranda härad 9 mars 1666 i Mönsterås

”Krigsprästen” Olof Roselius, Veningehult, i tvist med Håkan Olofsson i Träthult angående felaktigt påförd kostnad efter husesyn. Uppskov.

Olof Roselius begär att länsman skall göra syn på Veningehult. Beviljas.

Tingsprotokoll Stranda härad 2 oktober 1666 i Mönsterås

”Krigsprästen” Olof Roselius anklagar Per Perssons arvingar, som är Nils i Ekerhult, Olof i Sjöketorp, Lars i Skorpatorp, Nils i Dövestad, salig Jöns barn i Äshult och hustru Karin, salig Pers efterlätna kvinna, att deras fader Per på den tid han bodde i Veningehult skall han ha ”nedrött” på den gården hus och gärdesgårdar och intet byggt eller förbättrat. Till detta inlämnade hustru Karin en böneskrift om att bli ”entledigad från prästens besvär”.

Resolution: Efter husesynsordningen så skall Nils i Ekerhult, Olof i Sjöketorp, Lars i Skorpatorp och Nils i Dövestad uppbygga en ny stall 9 alnar i längd och bredd inom knutar, med en höskulle ovanpå, 5 varv

hög, och ett övertäckt nytt tak på. Hustru Karin, Håkans hustru i Träthult, skall förbättra gästningsstuvan med nytt tak och (syllebräder). Dessutom skall Håkan i Träthult utkosta tiorsd med Nils Svensson i Veningehult för den nya stuvan, som den bem:te Nils Svensson där uppbyggt haver.

Tingsprotokoll Stranda härad hösttinget 30 september 1682

Herr Gabriel Roselius i Hveningehult kr klagar att Nils Abrahamsson, även han boende i Hveningehult, baktalat honom, slagit hans tjänare Elias Månsson m.m. (hustru Elsa Bertilsdotter i Hveningehult är också nämnd). Olof Nilsson Höök i Döderhultsvik är nämnd som borgensman.

Tingsprotokoll Stranda härad 30 september 1692 i Harstorp

Predikanten Jacob Mörling klagar mot Daniel Jonsson och Hemming Svensson för brister på bostället Veningehult, som han sedan några år åbor och brukar.

Tingsprotokoll Stranda härad ordinarie vinterting 11 februari 1696 i Ålems krog

Husesyn på regementspredikantens boställe Hveningehult, som Jacob Mörling avträder och Per Wigius tillträder.

Tingsprotokoll Stranda härad sommaringet 25 juni 1696 i Harstorp

Angående husrötan på regementspredikantsbostället, Veningehult. Syn anbefalles.

Tingsprotokoll Stranda härad 25 juni 1697 i Harstorp

Angående husesynen på Veningehult.

Resolution: (i huvuddrag) Regementspredikanten Roselius har inte fullgjort arbeten enligt tidigare resolution (bl.a. ny lada och ”stegerhus”) och dömes Roselius, som under 8 år inte byggt det ringaste, att sätta en ny stuga och en foderlada samt att instämmas till nästa ting. Företrädaren Jacob Mörling, nu kyrkoherde i Mörlunda, har byggt en hel del på sina fem år (bl.a. fjärdep parten i två sågkvarnar) och får räkna sig detta tillgodo, men dömes ändå att betala 15 daler till nuvarande Per Wigius.

Tingsprotokoll Stranda härad 30 september 1697 i Harstorp

Kyrkoherde Olof Roselius bodde nio år på Hveningehult till 1674, men lät bonden Håkan Olsson i Träthult och dennes hustrus förre man bruka gården i fem år. Tvist om reparationer. Kyrkoherde Roselius, som efter husesyn ålagts att betala reparationer på sitt gamla boställe Hveningehult menar, att han tillfyllest gjort sina

reparationer. Rätten står emellertid fast vid sin tidigare resolution och dömer honom att betala 50 daler. Sedan kan han försöka få ut av efterträdaren det bästa han gitter.

Tingsprotokoll Stranda härad 25 juni 1698 i Harstorp

Prosten Olof Roselius, som förlidet år är dömd att betala i husröta 50 daler för den tiden han hade bostället Hveningehult, mot Sven Svensson i Dövestad, som ett år detta hemman brukat på halvnad och ett år Per Wallman och det tredje året brukade han 4-parten på halvnad. Sven visar specifikation på reparationer, men inget nybyggt hus. Sven skall bygga för 10 daler eller betala.

Tingsprotokoll Stranda härad 30 september 1698 i Harstorp

Kyrkoherden Olof Roselius i Smedby ger sig inte angående husrötemålet på Veningehult. Han försöker komma undan tidigare domslut genom att skylla på andra, men misslyckas. Han uppmanas att komma med bättre skäl.

I protokollet finns en svårtydd notering: "Sahl. Håkan Olssons i Träthult arvingar och söner, vice kyrkoherden i Christdala Oluf Mörling och Börje Håkansson i Sörebo angående husröta i bostället Veningehult". Även Sven i Dövestad nämns. Är det möjligen en förteckning på de personer Roselius skylldes på?

Regementspredikanten Per Wigius, som tillträdde 1696 processade mot Nils Månsson i Åshult om Veningehult. Nils, som haft halvnadskontrakt med Wigius. Ålades byggnadsskyldighet eller att betala i pengar.

Präster ägnade sig inte bara åt processande. Wigius fick t.ex. häradsbevis på 60 risekar på sitt boställe och lika många på det andra hemmanet. Ekarna utsynades av nämndemännen Bengt i Glabo och Knut i Klämna.

Redogörelsen fortsätter i nästa nummer

Sammanställt av Maj och Curt Holm

Källor: Gunnar Källenius utdrag ur bl. jordeböcker, mantalslängder, tiondelängder.m.m.

PLF:s persondatabas

Det medeltida Sverige. Band 4. Småland 2.

Handbörd och Stranda.

Enkätfrågor - PLF - fr o m 20030204 t o m 20030401

Påståenden att besvara med kryss	Ja	Nei	Vet ej	Tom
Besöker Du ofta PLFs medlemsmöten?	26	346	0	5
Anser Du att Du har för långt för att besöka medlemsmötena?	292	74	4	7
Är Du medlem i flera släktforskarföreningar?	242	128	0	7
Är Du medlem i någon/några hembygdsföreningar?	187	183	1	6
Är Du intresserad av lokalhistorisk forskning?	320	20	22	15
Är Du intresserad av historia?	346	10	11	10
Vill Du att PLF skall verka för mera lokalhistorisk forskning?	210	12	138	17
Vill Du ha flera lokalhistoriska artiklar i PLF-nytt?	250	20	89	18
Vill Du att föreningen skall ha en särskild sektion för lokalhistorisk forskning?	81	45	231	20
Vill Du att valberedningen skall utökas till fem ledamöter?	25	99	235	18
Vill Du att några av valberedningens ledamöter skall komma från andra delar av länet/landet?	77	90	194	16
Vill Du att även styrelsens sammansättning skall vara mera geografiskt spridd?	81	104	168	24
Vill Du att PLF skall verka för utbyggandet av databasen för 1900-talet?	306	20	35	16
Har Du tillgång till Internet?	313	60	1	3
Har Du tillgång till Arkion?	23	313	26	15
Har Du tillgång till Sveriges befolkning 1970?	82	277	12	6
Har Du tillgång till Genline?	78	273	19	7
Vill Du mata in uppgifter från Genline till PLFs databas?	33	206	107	31
Vill Du att PLFs databas skall vara tillgänglig på Internet på samma sätt som Genline?	255	17	84	21

Denna tabell visar resultatet av enkätfrågorna, som bifogade PLF-nytt Nr 64.

Man ser att de flesta medlemmarna bor för långt ifrån Oskarshamn för att delta i föreningsmötena. Majoriteteten är medlemmar i flera släktforskarföreningar, ungefär hälften dessutom i någon eller några hembygdsföreningar.

En mycket stor del är intresserade av lokalhistorisk forskning samt historia och vill att PLF skall verka för

mera lokalhistorisk forskning samt att det skall vara flera lokalhistoriska artiklar i PLF-nytt.

Över 80 procent av de som besvarat enkäten har tillgång till Internet, dock har endast 20 procent tillgång till Genline liksom CD-skivan Sveriges befolkning 1970.

Över 90 procent ville att PLFs databas skulle vara tillgänglig på Internet på samma sätt som Genline.

Det är mycket glädjande att ca 36 procent av enkäterna besvarades.

Sam Blixt

Nya medlemmar i PLF

Nr	Namn	Postadress	Postnr	Postort	Telefonnr
1684	Roger Axelsson	Patrullvägen 18	572 41	OSKARSHAMN	070-521 17 21
1685	Roland Hedling	Arealvägen 10	175 46	JÄRFÄLLA	
1686	Irene Lundquist Svenonius	Eskadervägen 46, 7 tr	183 58	TÄBY	08-756 36 64
1687	Olle Henriksson	Skogsvägen 1 A	361 95	LÅNGASJÖ	0471-504 25
1688	Barbro Pettersson	Fättings, Tofta	621 98	VISBY	0498-26 50 02
1689	Eva Gröön	Skälsbäck Norrg. 107	570 72	FAGERHULT	0481-730 67
1690	Göran Dahlqvist	Kungsängsleden 129	603 70	NORRKÖPING	011-14 22 59
1691	Bertil Bendsjö	Skogsvägen 6	383 39	MÖNSTERÅS	0499-100 95
1692	Karl-Eric Svensson	Stojby 117	380 30	KALMAR	0480-663 60
1693	Fagerhults hembygdsför.		570 72	FAGERHULT	
1694	Mats Wålegård	Terapivägen 4 A	141 55	HUDDINGE	08-711 36 57
1695	Sonia Holz	Odens väg 10	155 34	NYKVARN	
1696	Eva Telbrant	Vallstanäsvägen 86	195 70	ROSERSBERG	08-735 86 80
1697	Yvonne Granquist	Östjädravägen 11	724 75	VÄSTERÅS	021-?
1698	Ulrika Idefjell	Stortorget 1 B	736 30	KUNGSÖR	0227-122 72
1699	Carola Eriksson	Augustenborgsgat. 15 E	214 47	MALMÖ	040-823 03
1700	Rolf Nordin	Strandliden 21	165 61	HÄSSELBY	08-38 98 67
1701	Inga-Britt Nilsson	Kungsljusvägen 19	246 51	LÖDDEKÖPINGE	046-77 59 37
1702	Lillan Lohman Holmberg	Äppelgatan 6	572 37	OSKARSHAMN	0491-157 61
1703	Studieförbundet Vuxensk.	Storgatan 21	579 30	HÖGSBY	0491-200 33
1704	Gudrun Bjerker	Strömvägen 28	384 40	ÅLEM	0499-224 54
1705	Harald Karlsson	Bergsliden 26	521 32	FALKÖPING	0515-71 10 16
1706	Lars Håkansson	Riddarvägen 166	184 51	ÖSTERSKÄR	08-540 229 06
1707	Åke Carmström	Odengatan 3	579 31	HÖGSBY	0491 201 92

24 nya medlemmar efter PLF-nytt nr 64

Antalet medlemmar i PLF är den 4 april 1 053.

Förnyad uppmaning till PLF-medlemmar m.fl.

Eftersom Släktforskarförbundets styrelse har beslutat att manuellt komplettera Sveriges dödbok med namnuppgifter m.m. för tiden 1950 - 1970, där sådana saknas uppmanar vi medlemmar och andra intresserade att hjälpa till med detta arbete.

Titta på <http://home.swipnet.se/hossna.sdb.htm>

Vi vädjar till medlemmar i PLF och andra intresserade att hjälpa till med

Läsning, tolkning och inmatning av uppgifter från kyrkoböcker och andra handlingar. Detta gäller särskilt uppgifter för 1900-talet, speciellt fram till 1931, för döda fram till 1949.

Vi behöver även medhjälpare för kontroll av redan inmatade uppgifter. Detta i synnerhet för att de kommande CD-skivorna skall bli så bra som möjligt.

Arbetet med CD-skivorna

För 125 församlingar, således mer än hälften av de över 170 församlingar, som är representerade i databasen är den så kallade filtvätten påbörjad. Över fyrtio medhjälpare arbetar med strukturering av datafiler, för att vi skall kunna använda databasen i det nya presentationsprogrammet, som initierades av PLF vid förbundets konferens i Leksand 2001. Vi behöver dock flera filtvättare för detta arbete. Är Du också intresserad av att hjälpa till är Du välkommen.

Eposta då till: sam.blixt@telia.com

Vill Du läsa om arbetet med de kommande CD-skivorna kan Du titta på

<http://www.algonet.se/~sam.blixt/CDskivor.htm>

Jag vill dessutom vädja till PLF-medlemmar med flera att arbeta i projektet "Namn åt de döda" för Sveriges Släktforskarförbund och PLF samt för PLFs del även med döda åren fram till 1949.

Sam Blixt

Nytt eller uppdaterat de senaste veckorna efter nr 64

Datum	Församling	Kod	Födda	Vigda	Döda	Inflytt.	Utflytt.	Husförhör
20030123	Lofthammar	(LOH)				1817-1859	1781-1782 1784-1789 1817-1849 1895-1932	
20030123	Hallingeberg	(HAL)				1870-1880		
20030123	Hjorted	(HJO)				1900-1907	1867-1907	
20030123	Dalhem	(DAL)					1781-1794 1806,1824 1852-1894	
20030123	Blackstad	(BLA)				1905-1933	1905-1912	
20030215	Fliseryd	(FLI)						1892-1897
20030217	Södra Vi	(SVI)			1930-1949			
20030217	Nve	(NYE)						1930
20030218	Hultsfred	(HED)		1919-1927				
20030218	Hultsfred	(HED)			1919-1927			
20030219	Kalmar stadsf.	(KST)	1808 1811-1812					
20030221	Blackstad	(BLA)			1947-1971			
20030224	Gryt	(GRY)		1800-1804				
20030303	Djursdala	(DJU)						1862-1867
20030303	Södra Vi	(SVI)		1930-1941				
20030305	Hallingeberg	(HAL)			1947-1972			
20030308	Gladhammar	(GLA)			1947-1970			
20030318	Törnsfall	(TÖR)			1947-1970			
20030318	Västrum	(VÄS)			1947-1970			
20030322	Misterhult	(MIS)						1920
20030322	Kristdala	(KRI)			1950-1970			

Antalet poster i PLF's databas uppgår den 2 april till 3 422 409

Bodbetjänter firar i Oskarshamn

Så här kunde det se ut när Gunnar Källenius far (nr 2 stående från vänster) och förre moderatledaren Gösta Bohmans far (sittande längst till höger) var ute och firade i Oskarshamn för ca 100 år sedan.

Demonstrationer av PLF's databas har skett på följande platser.

Östgöta Genealogiska Förening, Norrköping, den 7 november, Sam Blixt

Kulturnatten, Biblioteket, Oskarshamn, den 8 november, Sam Blixt, Jan-Christer Dahl, Britt Maria Ekstrand, Anne-Charlotte Thunberg m fl.

Studieförbundet Vuxenskolan, Mönsterås, den 14 november, Sam Blixt

Utvandrarnas hus, Växjö, den 8 mars, Sam Blixt.

Mörlunda-Tveta Hembygdsförening, Mörlunda, den 9 mars, Sam Blixt.

Förtroendemannakonferensen i Skellefteå, den 16 mars, Sam Blixt.

Ett tvåhundrafemtioårsjubileum

Det är nu tvåhundrafemtio år eller ett kvarts millennium sedan vi i Sverige gick över till nuvarande tideräkning.

Det var nämligen den 17 februari 1753, som man övergav den Julianska tideräkningen eller Gamla stilen för att gå över till den Julianska kalendern eller Nya stilen. Detta skedde genom att man tog bort 11 dagar i slutet av februari och gick direkt från den 17 februari till 1 mars.

Under tiden 1 mars 1700 – 30 februari 1712 hade man i Sverige en speciell ”svensk” kalender, som var lika med den Gamla stilen plus en dag. Observera att man hade 30 dagar i februari 1712.

Sam Blixt

Meddela adressändring

till Sam Blixt

e-post: sam.blixt@telia.com

och

glöm inte att ange avsändare när Ni skickar pengar till kassören!

Lösning till läsövning

Allerödmjukaste Memorial!

Wid werkställandet af mig gifne

Respective Ordres den 26 sist^{te}

September, rörande Comitéens be-

slut, grundat på Höga Resolutionen

den 16 Maji 1816 om utläggning af

en del gorda intäckter på Mön-

sterås Köping, möter det hinder,

att som jag är i saknad af

före åberopade Resolution, Comi-

téens beslut, samt Herr 2^{dre} Landt-

mäter Wästerströms Charta och

beskrifning, är mig omöjligt

kunna med säkerhet borttaga

hwad utdömt blifwit, får

derföre ödmjukast Supplicera an-

hålla, det desse Handlingar blifwer

mig tillsände, äfwen som jag

i lika ödmjukhet vågar göra

förfrågan, huru wida jag, får

taga utan vidare omgång skall

borttaga bortdömde marknads-

boder tillhörande en del Borgare

i Calmar, samt herr Major Lillie-

Ett tjugooårsjubileum

Det är nu tjuugo år sedan det första fröet till PLF såddes. Det var i mars-april 1983 som Gunnar Källenius kom med idén att registrera samtliga födda, vigda och döda i Döderhult, från 1600-talet och framåt.

Orsaken var att den husförshörslängd som fanns för perioden 1766-1796 var mycket dålig.

En skrivelse med en uppmaning att när man forskade på en viss tidsperiod i sin egen släkt, även skulle registrera kringliggande år för samtliga födda, vigda och/eller döda i församlingen upprättades. Denna skrivelse delades ut till samtliga som lånade mikrofilmer vid Oskarshamns Bibliotek.

Skrivelsen var undertecknad av Gunnar Källenius, Sam Blixt och Eva Berg, Oskarshamns Bibliotek.

Tack för gåva!

PLF:s styrelse vill med detta rikta ett tack till Anne-Marie Sjölin-Halbert för den generösa gåva hon överlämnat till vår förening. Samtidigt vill vi också tacka alla övriga, som på liknande sätt stärkt vår ekonomi och därmed våra möjligheter att förbättra vår verksamhet.

Frågor på databasen sänds till

PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

Tel. Arbetsstugan 0491-153 82

Postgironummer 40 09 38-7

Bankgironummer 386-0475

E-post: plf.oskarshamn@post.netlink.se

Du kan också skicka dina frågor via vår hemsida, som du lättast når med adressen **come.to/plf**. I databasen hittar du vårt elektroniska formulär.

Kostnader för brevfrågor

Vi tar **40 kronor per svar** enligt det särskilda frågeformuläret eller för brev med max fem frågor.

Vi tar **80 kronor för samma tjänster** till icke medlemmar.

Sänd också med ett **frankerat svarskuvert!** Avgifterna för svar på brevfrågor kan sändas in via postgiro eller på annat sätt.

Ange på frågeblanketten Du sänder in, vilket av betalningssätten som använts. Om pengarna sänds via postgiro, så meddela på talongen, vad pengarna är avsedda för. Det kan ibland uppstå missförstånd om detta.

Nästa nummer av PLF-nytt kommer ut den 13 augusti